

som netop ved at have gjort disse fra deres Standpunkt store Offre ere komne i en Stilling, som har nødt mange af dem til at gjøre Gjæld, hvorfor Sogneforstanderskaberne have beskattet dem mindre end Andre, — de ville komme og spørge mig eller Enhver, der faaer med disse Valg at gjøre: hvorfor ere vi udelukkede? Hvorfor ere de paa 25 Aar optagne, som ikke engang have været med i Krigen eller gjort noget Videre for Communen eller Fædrelandet, blot fordi de ere i en Stilling, ifølge hvilken de ere høiere beskattede af Communen, fordi de ikke have saa stor en Familie at underholde? Jeg mener, at man kommer i Forlegenhed med at skulle besvare dette Spørgsmaal. Ligeledes ville vi, naar Valgene skulle deles, komme i Forlegenhed, naar vi skulle gjøre denne Inddeling og sige: nu have 3 valgt, nu skulle de Andre vælge. Jeg troer, at vi komme derved ind paa et Forhold, som ikke vil give nogen Enighed eller noget Sammenhold i Communen til at virke til et virkelig fremadskridende Communalliv. Det ærede Udvalg har ogsaa følt dette. I detmindste have nogle af dets Medlemmer udtalt det ved at sige, at de kun ere gaaede ind paa denne Klasseinddeling — om jeg saa maa sige — af Valgerne, fordi den kun finder Sted eengang, og den ikke senere vil finde Sted, da saa hver Klasse vil komme til at vælge for sig. Men jeg vil bede Dem betænke, om det ikke netop er det første Indtryk, den Maade, hvorpaa Loven bliver optagen, der er det Vigtigste, naar en saadan ny Lov skal træde i Kraft (Ja!) Og derfor, naar vi ville fremme en god Sag ved en ny Lov, skulle vi ikke lægge Hindringer i veien for den eller gjøre, at den modtages med Misforstaaelse. Enhver, der har hast med disse Ting at gjøre og kjender Noget til Communallivet, saaledes som jeg tør sige, at jeg gjør, da jeg har interesseret mig meget derfor i al den Tid, jeg har haft dermed at gjøre som Sogneforstander og Medlem af Amtsrådet, og saaledes har haft Leilighed til at kjende Forholdene, vil give mig Ret i, at det vil blive en mislig Stilling og ikke give noget godt Sammenhold fra Begyndelsen og ikke vække megen Lidsid til den nye Communallov, vi have

ivente. Naar man vil sætte en Censur og især en saa lav Censur, som her er foreslaaet, saa maa man altid komme — jeg tør næsten sige — i en forunderlig usikker Stilling med Hensyn til at træffe det Rette. Jeg skal her tillade mig at udtale, hvad jeg under Valglovens Behandling i den grundlovgivende Forsamling yttrede, nemlig, at ved enhver Censur, man foreslaaer, kan man ikke opnaa det, man attraaer; thi der kommer altid Nogle, som staae saa nær ved Grændsen, at de maa være ligesaa berettigede, som de Andre. Hvad der er bestemt i vor Valglov til Folkethinget, at Enhver skal have Valgret; der er uberygtet, har opnaaet 30 Marsalderen og holder Dug og Dist, det forekommer mig er fuldkommen sikkert ogsaa her til Sogneforstanderskaberne. Jeg bekæmpede dengang de Forslag, der gik ud paa at sætte en Valgretscensur af 2 Skpr. Hartorn. Jeg viste dengang, at en Censur af 2 Skpr. Hartorn eller af Bygninger eller Jord, o. s. v., hvad det nu var, som man dengang vilde indføre som Censur, var urigtigt; thi det er muligt, at man aldrig kan opnaa en saadan Censur. En, der f. Ex. havde en Skp. 3 Fjdr. og 1⁷/₈ Alb. Hartorn, vil maaskee ikke i hele sin Levetid opnaa at faae den manglende Brod til, og vilde saaledes aldrig kunne vente at komme til at udøve denne vigtigste borgerlige Rettighed, hvorimod man efter vor nuværende Valglov, der hjemler denne Ret for dem, der have fyldt det 30te Aar, kun kan sige, at den, der f. Ex. er 29¹/₂ Aar, ikke kan komme med denne Gang, men at det saa vil ske til næste Aar; og, hvad Enhver kan skaffe sig, det er et uoplettet Rygte; men Enhver kan ikke skaffe sig Jord og Huus og Formue. Den Valgretscensur, som Udvalget har foreslaaet, nemlig at tage de 3 Dage med, enten de blive udførte eller ikke, og beregnede til 1 Rbd., kan jeg ikke Andet end erkjende for en meget liberal Bestemmelse, som man maaskee nok kunde gaae ind paa; alligevel troer jeg virkelig, naar man, foruden disse 3 Dage, vil fordre et Bidrag af 3 Mark, at man da gjør Uret imod de Valgere, som hidtil have haft Valgret til Folkethinget. Det er i enhver Commune beskjendt, at de ere Valgere; de ere opførte paa